

Dienos naujienos

DAILY NEWS

REDAKCIJA: KEMPTEN, LITHUANIAN CAMP, POSTFACH 229

Nr. 279/466/

Trečiadienis, 1946.XII.4

IŠ VISO PASAULIO

- **TOKSTAS SUTARTIES**, kurią užvakar New Yorke savo vyriausybės vardu pasirašė Byrnes ir Bevinas dėl amerikiečių ir britų zonų ekonominio sujungimo Vokietijoje, vakar vienu metu paskelbtas Vašingtone ir Londone. Sutartis, kaip New Yorkas praneša; susideda iš 10 pagrindinių punktų. Pagal ją amerikiečių ir britų zonų sujungimas įsigalioja nuo 1947 m. sausio 1 d. Tikslas - sudaryti ekonominę abiejų zonų vienybę, kad nuo 1949 m. pabaigos jos išsilaikytų savarankiškai, be amerikiečių ir britų pagalbos. Zonos sudarys vieningą sritį taip, kad žaliavų šaltiniai bei gėrybės būtų drauge naudojamos ir sudaromas vieningas gyvenimo standartas. Maitinimo minimumui numatoma 1800 kalorijų per dieną, bet, kol pasaulyje stinga maisto, laikinai pasilieka prie 1550 kal. Išlaidos už zonų išlaikymą pasidalijamos lygiomis tarp amerikiečių ir britų. Numatoma įvežti ne tik maisto, bet ir žaliavų Vokietijos pramonei pakelti, kad tuo būtų atgaivintas Vokietijos eksportas, reikalingas okupacinėms išlaidoms atlyginti. Numatoma pašalinti prekybos varžymus su užsieniais; netrukus reformuoti finansus. Kadama sudaryti abiem zonoms bendrą eksporto ir importo įstaigą, kuri ilgainiui pereitų į vokiečių rankas. Benamiams bei išvietintiesiems maisto norma nebūsianti didesnė už vokiečių, nebent maisto jų specialioms normoms būtų įvežama. Po sutarties pasirašymo, Byrnes ir Bevinas davė atitinkamus pareiškimus sp. atstovams. Bevinas pareiškęs, jog šis susitarimas esanti "pradžia prieš ekonominių sunkenybių pabaigą Vokietijoje". Londono žiniomis, Prancūzijoje su rezervu priimamas šitas susitarimas, pažymint, jog jis turis daugiau techninį pobūdį, o ne politinį. SPD vadas Dr. Schumacher pareiškęs, jog sutartis turėtų būti taip vykdoma, kad po trijų metų abi zonos pačios galėtų išsilaikyti. CDU atstovas rusų zonoje sveikinas šitą susitarimą, bet drauge kelia susirūpinimą dėl Vokietijos atskirų sričių izoliacijos. SED vadas komunistas Pieck pabrėžęs, jog susitarimas turėtų prasmę, jei būtų ekonomiškai susijungusios visos zonos.

- **BYRNES**, kaip Londonas praneša, pareiškęs, jog jis prieš keturių ministerių tarybos posėdžių pabaigą New Yorke pateiks pasiūlymą, kad būtų apsverstyti planai ne tik dėl taikos sutarties su Vokietija, bet ir su Austrija. Jis spėjus, kad taikos sutarčių su Italija ir kitomis buv. prieš valstybėmis klausimai bus baigti dar šią savaitę svarstyti ir todėl bus galima prieiti prie Vokietijos ir Austrijos klausimų. Ministeris pabrėžęs, jog jis pasitarimams dėl Vokietijos ir Austrijos Europoje tik tada pritarsias, jei tų kraštų klausimai jau bus aptarti New Yorke. Į Europą vyksias jis tik tada, kai bus liečiami svarbūs klausimai. Kaip sakoma iš Londono, Molotovas per keturių ministerių posėdį paprašęs, kad klausimas dėl laisvos Dunojaus laivininkystės posėdžiuose dar būtų atidedamas, nes jis ~~per~~ rengiasis pateikti formulavimus, kurie visus patenkintų.

- **FRANCO ISPANIJOS KLAUSIMAS**, Londono žiniomis, vakar svarstytas JT suvažiavimo politinės komisijos posėdyje. Senat Connally davęs paaiškinimų dėl užvakar jo pateiktos rezoliucijos kalbamuosiu klausimu.

simu. JAV vyriausybė esanti priešinga prievartos priemonėms iš užsienio prieš Franco režimą, tačiau mananti, kad Ispanijai reikia laisvai išrinktos vyriausybės. Jokia JT rezoliucija negalinti turėti įstatyminės galios Ispanijos viduje. Spaudimas diplomatinį ir ekonominių santykių nutraukimu, kaip to reikalaujančios Lenkija ir Gudija, senatoriaus pareiškimu, neduotų pasekmių ir tik sukeltų krašte suirutę, net gal piliotinį karą, kuris vienai ir kitai kovojančiai pusei užsieniuose galėtų rasti šalininkų. Senatorius pabrėžęs, kad ligi nebus įrodyta JT rėmuose, jog Ispanija grasina taikai, negali būti kalbos apie kolektyvinių prievartos priemonių panaudojimą prieš Ispaniją iš užsienio, nes tatau reikštų maišymąsi į vidaus reikalus. Per debatus iškeltuoju klausimu kalbėję dar devynių kraštų atstovai. Gudijos atstovas Kiselev pareikalavęs, kad tuočiau būtų imamasi priemonių ir padaromas galas Franco režimui Ispanijoje. Prancūzijos atstovas irgi pasisakęs už greitą sankcijų pritaikymą Franco režimui. Tuo tarpu britų atstovas Shawcross palaikęs senat. Connally pateiktąją rezoliuciją, kad gen. Franco atsištatydintų provizorinės vyriausybės naudai. Shawcross apgailestavęs dėl nusiginklavimo klausimo svarstymo. Girdi, daug svarbiau būtų išsprendus nusiginklavimo klausimą, negu ilgas kalbas sakius apie Franco Ispaniją. Cromyko pareiškus, jog nėra ko nerimastauti dėl nusiginklavimo klausimo, kada jis iš pagrindo svarstomas, Shawcross atkirtes, jog vienybės reikalinga ne žodžiuose, bet darbuose. Londono žiniomis, Ispanijos vyriausybė Amerikos pasiuntiniui išteikusi protestą dėl Connally pateiktos rezoliucijos JT suvažiavimui Ispanijos klausimu. Esą pabrėžiama, kad tas žygis reiškias maišymąsi į Ispanijos vidaus reikalus.

- SOCIALISTAS VINCENTAS AURICL, kaip Londonas praneša, vakar per Prancūzijos parlamento posėdį 284 balsais išrinktas parlamento pirmininku. Jo išrinkimas buvęs imanomas su MRP parama. Kandidatavęs komunistas Čachin gavęs 170 balsų, o radikalsocialistas Varrain/?/ 98 balsus. Šiandien parlamentas rinks ministerių pirmininką, kurio vietai, kaip Londonas pastebi, tuo tarpu tėsas vienintelis kandidatas komunistas Morris Thorez. Socialistai esą nutarę remti komunisto kandidatūrą.

- JOHN LEWIS federalinio JAV teismo rastas kaltu, kad nepaisė teismo nutarimo dėl angliakasių streiko, kuris laikomas ne įstatymišku. Londono žiniomis, teismo sprendimo laukiama šiandien paskelbiant. Tuo tarpu Amerikoje imamasi griežtų priemonių dėl anglių taupymo ir dėl susisiekimo apribojimo.

- NAUJAS JAV PASIUNTINYS LONDONAN pagal prez. Trumano skyrimą būsiąs M. Gardener, vietoj pasitraukusio Harriman, kuris dabar yra JAV prekybos ministeris. Londono žiniomis, naujasis pasiuntinys dar turės būti patvirtintas JAV senato.

- "ŠVIEŽIAS KRAUJAS P. AMERIKAI" - tokį straipsnį, kaip vakar Londonas pranešė, parašęs "Times" ryšium su Argentinos vyriausybės nutarimu įsileisti 4 milijonus imigrantų. Transporto laivai būsią nupirkti New Yorke ir kas mėnesį būsią gabenama 30.000 imigrantų. Ir Brazilija pasirengusi priimti 120.000 išvietintųjų iš vakarinės Europos, o Venecuela apie 10.000 išvietintųjų šeimų iš amerikiečių zonos, kas sudarysią 30-40.000 žmonių. Vatikanas esąs susirūpinęs katalikais išvietintaisiais, ir varąs akciją, kad jie galėtų imigruoti, ypač į Argentiną.

- FELDM. MONTGOMERY, D. Britanijos gen. štabo viršininkas, Londono žiniomis, vakar buvo svečias pas Graikijos karalių Jurgį. Feldmaršalui suteikiamas Atėnų universiteo garbės doktoratas. Graikijos praėjusios savaitės gale uždaryti 8 Unvros skyriai ir jų funkcijos per-

duodamos krašto vyriausybei. "Telegraf" /XI.24/ straipsnyje "Balkanai-sąjūdyje" rašoma: "Vėl mažoji Makedonija neša visą Europą į pavojų. Šiuokart Graikijoje priklausančioji krašto dalis. Galimas daiktas, kad siekiama dabar jos atskyrimo ir norima bulgarų, graikų ir jugoslavų sritis sujungti į vieną federalinę valstybę, kad tuo būdu Jugoslavijai, taip pat ir Bulgarijai, prijungus vakarinę Trakiją, būtų atviras priėjimas prie Egejaus jūros. Žinoma, šita Balkanų sąjunga priklausytų Sov.Rusijos įtakos sferai ir politikos istorija Viduržemio jūroje tuo būdu įgautų visiškai naują veidą".

- PER TEBRIS RADIJĄ, Muncheno žiniomis, paskelbtas autonomistų atsisaukimas griebtis ginklo, jei Persijos vyriausybės kariuomenės daliniai eitų į Azerbeidžaną. Pareiškama, jog Azerbeidžanas būsias ginamas iki paskutiniųjų. Vyriausybės dalinių žygiavimas laikomas kaip karo paskelbimu.

- KOVAI PRIEŠ KOMUNISTINĘ ĮTAKĄ Art.Rytuose atstovai iš Turkijos, Irako ir Egipto apie gruodžio pabaigą Bagdade susirenkančioje konferencijoje nori panagrinėti priemones ir kelius. Transjordanija, Sirija, Libanas, Saudi-Arabija ir Palestina pakviestos taip pat į tą konferenciją. Konferencija sudarysianti pastovią programą prieš komunistinę įtaką Art.rytuose. /"Der Tagesspiegel"Nr.279,XI.28/

- RYŠIUM SU RINKIMAIŠ LENKIJOJE, Londono žiniomis, keturios vyriausybės bloko partijos išleidusios manifestą, kuriame apibrėžiami jų siekimai: 1/Nepriklausoma Lenkija su prijungtomis Vokietijos sritimis, 2/Sąjunga su Sov.Rusija ir kitais slavų kraštais, 3/Numatomas 3 metų atsistatymo planas, 4/Religijos laisvė ir 5/Teroristų likvidavimas. Hamburgo žiniomis, komunistas Gomulke pareiškęs, jog Lenkijoje nenorima pamėgdžioti sovietinių metodų ir einama savuoju keliu.

- PROF:OTTO HAHN, žymus vokiečių mokslininkas, 67 metų, kuris 1933 m.; būdamas Kaiser Wilhelm instituto Berlyne vedėjas, surado galimybę uranijo atomo branduolio skaldymui ir tuo būdu sąjungininkus karo metu įgalino pagaminti atominę bombą, kaip vakar Londonas pranešė, iš Hamburgo išvykdamas į Stokholmą atsiimti už mokslinius darbus šiemet jam paskirtosios Nobelio premijos, pareiškęs, jog atominės bombos gamyba Vokietijoje buvo neįmanoma. "Telegraf" /Nr.197,XI.28/ rašo, kad prof.Hahn pirmajame savo pareiškime spaudai pareiškęs: "1933 metais aš aptikau, kaip galima skaldyti uraną, ir mirtinai nusigandau, įsisąmoninęs tuo būdu atsipalaidavusios energijos dydį". Visi vokiečių fizikai, pridūrė jis, laikė negalimu daiktų pagaminti atominę bombą. Vokiečių atomo tyrinėjimas apsiribojo atomo branduolio radioaktyvinių produktų tyrinėjimu. Prof. Hahn anglų korespondentams papasakojo, kad atomo bombos pagaminimas Vokietijoje būtų buvęs neįmanomas, kadangi tam nebūtų pakakę III Reicho pramonės kapaciteto. "Aš viliojus, kad daugiau niekad atominė bomba nebebus numesta" - kalbėjo jis. "Aš džiaugiuos, kad priekaištas ir už atominės bombos numetimą nekrenta vokiečiams".

- DAR 730 VOKIEČIŲ MOKSLININKŲ, Londono žiniomis, netrukus išvyksią į J.A.Valstybes prisidėti prie raketinių variklių tyrimo bei gamybos amerikiečių armijos reikalams.

- "NOVELLES DE FRANCE" /Nr.357,XI.26/ rašo: "JAV karo ministerija tik dabar tepaskelbė viešumon, kad per karą buvo jų vartojami trys slaptieji ginklai: 1/vienos tonos bomba, paleidžiama iš sklandytuvo per 50 km ir valdoma iš lekiančiosios tvirtovės. Šita bomba buvo reguliuojama automatiškai, kad būtinai nukristų ne toliau kaip per 60 m nuo taikinio. Ji buvo vartojama prieš Kėlną ir japonų laivyną. 2/Vienos tonos bomba, vadinama "Azon", valdoma per radiją, vartota Birmoje ir Normandijoje. 3/Lekiančios tvirtovės, prikrau-

tos sprogmenų ir valdomos tik per radiją. "Der Tagesspiegel"/Nr.279, XI.28/ rašo apie naujus Amerikoje statomų laivų tipus. Per artimiausius penkis mėnesius busių pastatyti 5 nauji kreseriai, apie 6 naikintojus ir 6 povandeniniai laivai. Tie karo laisvai busių aprūpinti naujausiais įrengimais.

- JAV-VYRIAUSYBĖ ėmė dideliu mastu gabentis savo piliečius iš Lenkijos. Pirmą grupę iš 546 žmonių jau išplaukė iš Gdynės. JAV ambasados Varšuvoje apskaičiavimu, jų piliečių, kurie turėjo pasilikti Lenkijoje karo užklupti, esą 20.000 /"Le Monde" Nr.602, XI.28/.

- RUSŲ ZONOJE traukinius lydi ginkluotos sargybos apginti nuo plėšikų, kurie jau yra apiplėšę kelis traukinius vakaruose nuo Berlyno. Magdeburgo-Halberstadto ruože per 10 dienų jau net du kartu ginkluoti banditai sustabdė traukinį ir apiplėšė. Vokiečių žiniomis, banditai vilki svetimomis uniformomis ir kalbą svetima kalba. Rusai kaltina, kad tai esą vokiečiai, apsivilkę rusų uniformomis /"Daily Mail" XI.27/.

- RINKIMUOSE Į LANDTAGĄ, Müncheno žiniomis, su žymia persvara pirmąją vietą Bavarijoje laimėjo CSU, surinkusi artį 1,6 mil. balsų ir gavusi 104 atstovus, o Gross-Hessene laimėjo SPD, surinkusi artį 700.000 balsų ir gavusi 38 vietas. Už komunistus Bavarijoje atiduota 185.178 balsai, o Gross-Hessene 171.373 balsai.

- MASKVOS RADIJAS VAKAR DEMENTAVO Italijos spaudoje paskleistą žinią, kad rusų zonoje Vokietijoje italų karo belaisviai suvaryti į koncentracijos lagerius. Tie laikraščiai rašę, kad 64 italų belaisviai buvę nužudyti perkeltant juos iš vieno lagerio į kitą.

- SOVIETAI VENGIA, Stuttgarto žiniomis, kitose Vokietijos zonose išeinančius laikraščius isileisti į savo zoną Vokietijoje, nors kitos zonos jau pasikeičia spauda. Tuo tarpu esąs padarytas susitarimas tarp prancūzų ir amerikiečių zonos dėl pašto siuntų ir laikraščių pasikeitimo.

- GEN.MAC CLURE, informacijų šefas amerikiečių zonoje, Stuttgarto žiniomis, pranešęs, jog visiems laikraščiams amerikiečių zonoje sumažinamas 10% popieriaus kontingentas. Čia stinga popieriaus, o įvežti jo neįvežama.

- SPD VADAS DR.SCHUMACHER, Stuttgarto žiniomis, kuris dabar lankosi Anglijoje, buvęs priimtas Anglijos vyriausybės atstovų. Priėmimo dalyvavę ministrai Hynd, McNeil ir kt.

- "MOLOTOVAS paskutiniame savo pranešime, kalbėdamas apie sovietinės kariuomenės atitraukimą iš ne priešo kraštų; nepaminėjo trijų plotų, kur stovi rusų daliniai: Pabaltijo kraštų /Latvijos, Lietuvos ir Estijos/, kurie prieš karą turėjo 6 milijonus gyventojų ir kuriuos SSSR be niekur nieko įsijungė. P.Molotovas paskui paminėjo paminėti Kurilų salas prie Aliaskos, taip pat ir pietinę Sachalino dalį" /"N.Y.H.Tribune" pagal "Nouvelles de France" XI.26/.

- BEVINAS, kaip vakar Maskva pranešė, kai New Yorke apsilankė į futbolo rungtynes, kai kurių žiūrovų buvęs apšvilptas.

VIETOS ŽINIOS

- ŠVIETIMO VALDYBOS INSP.ST.PARZDUKAS užvakar vizitavo mūsų gimnaziją ir dalyvavo kai kuriose pamokose.

- VAIKŲ DARŽELIO ECLUTEI parengti dalyvaują vaikai prašomi atleisti kasdien į darželį, kad nebūtų trukdomas pasirengimas.

- MOTINGS /neščios ir maitinančios/ rytoj /XII.5/ 10 val. prašomos ateiti į ambulatoriją registruotis.